

SÜNIVÁR BÖLCSŐDE

TAKSONY, FŐ U.83.

Telefon/Fax: 06-24/ 478-055

E-mail: bolcsode@taksony.hu

S Z A K M A I P R O G R A M

A gyermek védtelen kis teremtmény, akinek gondját viseljük, e gondoskodásért cserébe nap, mint nap mindazzal a szeretettel halmoz el minket, amit mástól nem kapunk meg."

TARTALOM

1. BEVEZETÉS	4
1.1. A BÖLCSŐDE KÜLDETÉSE	4
1.2. A BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJÁT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK, IRÁNYELVEK	4
1.3. AZ INTÉZMÉNNYEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ INFORMÁCIÓK	5
2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI	5
3. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEL.....	6
3.1. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS CÉLJA.....	6
3.2. A BÖLCSŐDE FELADATA	7
3.3. NEVELŐ – GONDOZÓ MUNKÁNK SORÁN ALKALMAZOTT ALAPELVEK	7
3.4. SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	9
3.5. A BÖLCSŐDE SZERKEZETE, SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI EGYSÉGÉNEK FELÉPÍTÉSE	10
3.6. TÁRGYI FELTÉTELEK	10
4. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA.....	12
4.1. NAPI KAPCSOLATTARTÁS	12
4.2. EGYÉNI BESZÉLGETÉS	12
4.3. A SZÜLŐCSOPORTOS BESZÉLGETÉSEK	12
4.4. SZÜLŐI ÉRTEKEZLET.....	12
4.5. FOGADÓÓRA	13
4.6. INDIREKT KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK.....	13
4.7. KÖZÖS PROGRAMOK TERVEZÉSE	13
4.8. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA MÁS INTÉZMÉNYEKKEL.....	13
5. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA.....	14
5.1. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉS FELADATAI:	14
5.2. KIEMELT SZAKMAI CÉLKITŰZÉSÜNK A ZENEI NEVELÉS	16
6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI.....	17
6.1. GONDOZÁS.....	17
6.2. JÁTÉK.....	19
6.3. TANULÁS.....	19
6.4. MOZGÁS.....	20
6.5. MONDÓKA, ÉNEK	20
6.6. VERS, MESE.....	20
6.7. ALKOTÓ TEVÉKENYSÉG.....	21
6.8. EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK.....	21
6.9. ÜNNEPEINK	21
7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	22
7.1. A BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSI RENDJE	22
7.2. GYERMEKCSOPORTOK SZERVEZÉSE	22
7.3. „SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ” – RENDSZER	22
7.4. NAPIREND	22
8. ALAPELLÁTÁSON TÚLI SZOLGÁLTATÁSOK	23
8.1. IDŐSZAKOS GYERMEKFELÜGYELET	23
9. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	24
9.1. A CSALÁDLÁTOGATÁS	24
9.2. BESZOKTATÁS.....	24
9.3. A SZÜLŐVEL TÖRTÉNŐ FOKOZATOS BESZOKTATÁS.....	25
9.4. A FELVÉTEL RENDJE	25

10.	A BÖLCSEI ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	27
10.1.	A HÁZIREND TARTALMA	27
11.	AZ IGÉNYBE VEVŐK, ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	28
11.1.	A GYERMEKI ÉS SZÜLŐI JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK.....	28
11.2.	A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME.....	29
11.3.	SZÜLŐI ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM MŰKÖDTETÉSE	30
12.	KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS, AZ EGYÉNI SZAKMAI FEJLŐDÉS BIZTOSÍTÁSA	31
13.	ÉLELMEZÉS	31
14.	DOKUMENTÁCIÓ	31
15.	A SZAKMAI PROGRAM MŰKÖDÉSÉNEK, ELLENŐRZÉSÉNEK RENDSZERE	33
16.	INTÉZMÉNYI SZABÁLYZATOK	34
17.	MELLÉKLETEK.....	34
18.	ZÁRADÉK.....	34

1. BEVEZETÉS

1.1. A bölcsőde küldetése

A bölcsődei életkorban a családi minta a legmeghatározóbb. A családi nevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése, fejlesztése szempontjából fontos, hogy a két közeg együtt működjön, nevelő, szocializáló tevékenységét összehangolja. Ezért célunk, hogy a fejlődés elősegítése, az érzelmi és az értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési funkcióját pozitív irányba befolyásolva történjen. Így az intézményi és a családi nevelés egymást erősítő folyamata megfelelő alapokat biztosít a gyermekek optimális fejlődéséhez.

Szem előtt kívánjuk tartani a családi hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket nevelő - gondozó felnőttek is jól érzik magukat és sajátjuknak tartásuk és vallják munkahelyüket.

A bölcsőde az első olyan intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, megalapoz egy nyílt demokratikus elveken alapuló együttműködést. Bölcsődénkben a nevelés-gondozás családi, derűs, nyugodt légkörben folyik.

Hisszük, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen szociális lény, akinek joga van derűs, szeretetteljes légkörben, elfogadó környezetben, a közösségben tevékenykedve, megkapni mindazokat a fejlesztő hatásokat, melynek segítségével sokoldalú harmonikus személyiség válhat belőle. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a világra nyitott, fogékony, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

Ezen szempontok eredményeképpen lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy gyermekük bölcsődei életébe beleláthassanak, ezzel csökkentve az elválásból fakadó feszültségeket.

A bölcsődénkben, a saját programunk szerint dolgozunk, amely összhangban van az országos alapprogrammal. Szakmai programunk igazodik a helyi lehetőségekhez, a családok és a fenntartó elvárásaihoz, megőrizve a szakmai önállóságot.

1.2. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről.
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. Rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a továbbképzésről és a szociális szakvizsgáról
- 9/2000. SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- A bölcsődei gondozás- nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai c. kiadvány (OCSGYVI, 1999) valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások.

- Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2017.
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai Módszertani levél 2009.

A fenti jogszabályoknak megfelelően a Szakmai Programot ezek alapján tervezzük.

1.3. Az intézménnyel kapcsolatos alapvető információk

Bölcsőde neve:	SÜNIVÁR BÖLCSŐDE
Bölcsőde székhelye:	2335 Taksony, Fő u.85.
Bölcsőde elérhetősége:	06-24/478-055
Bölcsőde e-mail címe:	bolcsode@taksony.hu
Nyitva tartás ideje:	Hétfő – Péntek 07.00 – 17.00 óráig
Bölcsőde alapítója, és fenntartója:	Taksony Nagyközség Önkormányzat
Fenntartó címe:	2335 Taksony, Fő u.85.
Fenntartó képviselője:	Kreisz László polgármester
Fenntartó e-mail címe:	onkormanyzat@taksony.hu
Fenntartó telefonszáma:	06-24/520-777
Szolgáltató tevékenység típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
Szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
Ellátási terület:	Ráckeve Kistérség közigazgatási területe
Ágazati azonosító:	S 0 0 1 0 2 4 4
Bölcsődevezető neve:	Mojzes Zsuzsanna
Engedélyezett férőhelyek száma:	24 fő
Befogadott férőhelyek száma:	18 fő
Bölcsődei csoportok száma:	2

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

A bölcsőde olyan napközbeni ellátást biztosító intézmény, mely a családban nevelkedő 3 éven aluli kisgyermek szakszerű gondozását és nevelését végzi, figyelembe véve az életkorukat, az egyéni fejlődési ütemüket, egyéni sajátosságait.

Az ellátási területünk Ráckeve kistérség közigazgatási területe. 20 település tartozik ehhez a kistérséghez, melyből csak 7 településen van önkormányzati fenntartású bölcsőde.

A 7 településből egyedül Taksony nagyközség a többi település város.

A Ráckevei-Duna partján fekvő Taksony, Pest megye egyik legrégebbi települése.

Budapest közigazgatási határától délre kb. 10 km-re fekszik. Területe 20,85 km², a lakosság száma: 6 356 fő.

A településen lakófunkció dominál, főként kertés, családi házak találhatók.

Infrastrukturális szempontból (pl. közművek, épített környezet, közlekedés) megfelelően kiépített, a kertvárosias élet fizikai feltételei rendelkezésre állnak és jelentős fejlesztések is történtek ezen a téren az utóbbi években.

A lakosság jelentős többsége az országos átlaghoz képest jó körülmények között él, bár itt is megtalálhatóak a markáns különbségek, de súlyos szegénységet nem lehet tapasztalni.

Település erősségét és vonzerejét elsősorban az élhető kertvárosias lét, a meglévő természeti adottsága a Ráckevei-Soroksári-Dunaág és a főváros közelsége jelenti.

A település közösségi életének felpozíciójában sok szervezet, csoport vesz részt. Erős a civil szervezetek jelenléte, és az általuk szervezett programok, rendezvények igen népszerűek. Elsősorban a hagyományok őrzésére jöttek létre, de széles a skála. Az egyik ilyen szervezet a Taksony Bölcsőde Alapítvány, mely itt a településen munkájával segíti és támogatja a bölcsődei kisgyermekellátás fejlődését és korszerűsítését.

Szokásait illetően a nagyközség lakossága döntően a régi sváb hagyományokhoz kapcsolódik, ehhez minden előnyével és hátrányával.

Taksony területén hagyományosan német nemzetiségi intézmények látják el az oktatási feladatokat: óvoda és általános iskola. A bölcsődei szolgáltatás az egészségügyi ellátások között szerepel.

A települést szolgáló intézmények és különböző szolgáltató létesítmények a központban a Fő út mentén és környékén helyezkednek el. A Bölcsőde közvetlen a polgármesteri hivatal szomszédságában található.

Távolsági autóbusz útvonalak érintik a bölcsődénket, a parkolási lehetőség biztosított.

A bölcsőde jelenleg egy telephelyen, 24 férőhelyen fogadja a 3 éven aluli gyermekeket.

Az intézményben két csoportszobában folyik a gondozási-nevelési munka.

A bölcsőde 1957. óta üzemel, mely régi családi házból átalakított épület. Az adaptált épületben működő bölcsőde nem teljesen korszerű, de a mai elvárásoknak megfelelően felszerelt.

Bölcsődénkben ellátjuk azokat a kisgyermeket, akiknek szülei munkavállalásuk miatt, szociális-, vagy egyéb ok miatt nem tudják megoldani gyermekeik napközbeni felügyeletét.

3. A BÖLCŐDEI ELLÁTÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI

3.1. A bölcsődei ellátás célja

A bölcsődei ellátás célja, hogy segítse a családban nevelkedő gyerekek sokoldalú harmonikus fejlődését, egyéniségének kibontakoztatását az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.

Elsősorban a kisgyermekek igényeit tartjuk szem előtt, az ő érdekeiket kívánjuk szolgálni. Minőségpolitikánk megvalósításával az intézményi gondozó-, nevelőmunka stabilitását, kiegyensúlyozottságát és színvonalasságát szeretnénk elérni.

Intézményünkben a minőségi munka alapkövetelmény. Ennek garanciája dolgozóink rendszeres továbbképzése, folyamatos szakmai fejlesztése, és az önképzés. Az ellátást és a szolgáltatás iránti igényt folyamatosan vizsgáljuk, mérjük. Az igényeket és a mérések eredményeit beépítjük az Intézmény további működésébe, folyamataiba. Felelősek vagyunk a szülők tájékoztatásáért, azért, hogy partnereinkkel összhangban, megelégedésükre végezzük munkánkat.

A kellemes bölcsődei légkör, a szakképzett kisgyermeknevelők, a kialakult nevelői attitűd, a gyermekcentrikus bánásmód, a változatos programok vonzerőt jelenthetnek és fokozhatják a szolgáltatásunk iránti bizalmat a családok részéről.

A minőségfejlesztés érdekében fontosnak tartjuk a folyamatos szakmai fejlődést, a gyermekellátás színvonalának megtartását, növelését, az új kutatások eredményeinek megismerését, szakmai munkában való felhasználását, a szakemberek közötti kapcsolat erősítését, az egységes szakmai szemlélet kialakítását, megőrzését.

3.2. A bölcsőde feladata

A Bölcsőde feladata a családban nevelkedő 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátása keretében szakszerű nevelés-gondozás, harmonikus testi,- érzelmi, szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében." (1997. évi XXXI.tv.).

A szakmai programunkban figyelembe vesszük az Országos Alapprogramban meghatározott alapelveket és ezek gyakorlatban való alkalmazását a nevelő-gondozó munkánk alkalmazzuk.

3.3. Nevelő – gondozó munkánk során alkalmazott alapelvek

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra.

A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.

Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe járó kisgyermeknek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben.

Az eredményesség érdekében fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermeknevelőink a - a közöttük lévő személyiségbeli különbségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában egyetértsenek. Az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék.

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve

Bölcsődei nevelés-gondozásunk kiemelt feladata a biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz megfelelő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása.

Fontosnak tartjuk a gyermekek ösztönzését, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítségét.

Kisgyermeknevelőink az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatással, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segítik a tanulást.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, meg erősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

3.4. Személyi feltételek

A Bölcsőde engedélyezett álláshelyeinek száma: 6 fő.

Szakdolgozók: **1 fő** bölcsődevezető - főiskolai végzettség + szakképesített
kisgyermekgondozó-nevelői végzettség
4 fő kisgyermeknevelő - egyenként szakképesített kisgyermekgondozó- nevelői
végzettség

Egyéb dolgozó: **1 fő** bölcsődei dajka

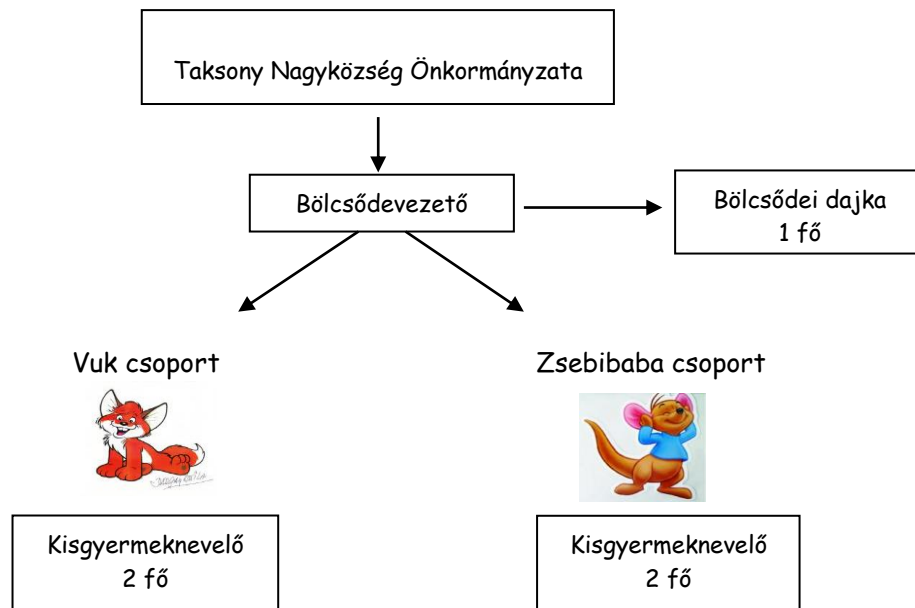
Megállapodás alapján, csoportonként havi 4 órában házi gyermekorvos kíséri figyelemmel a kisgyermek egészséges fejlődését. A felnőtt dolgozók éves egészségügyi alkalmassági vizsgálatát 1 fő foglalkozás-egészségügyi orvos végzi megállapodás keretében.

A tűz-, és munkavédelmi szabályok biztonságos betartását szakirányi végzettséggel rendelkező vállalkozó végzi szintén megállapodás keretében.

A személyi állandóság biztosítása egyik lényeges szempont a kisgyermekek mindennapjai során, hiszen a bölcsődébe kerüléstől az óvodába távozásig biztonságot, nyugalmat ad számukra. a nevelői állandóság. A Kisgyermeknevelői munka hivatás, mely igen komoly felkészültséget és elvárást igényel, mert a legapróbb korosztályt öleli fel a nevelő - gondozó munkája során.

A megbízható és egyben jó kisgyermeknevelő kiegyensúlyozott és türelmes, aki odaadóan és szeretettel fordul a kisgyermekhez figyelembe véve egyéniségüket.

3.5. A bölcsőde szerkezete, szervezeti és működési egységének felépítése

3.6. Tárgyi feltételek

Az intézmény Önkormányzati fenntartású, családi házból adaptált épületben lett kialakítva.

Az egy egység felépítése:

- 2 csoportszoba
- fürdőszoba, átdó,
- egyéb helyiségek (vezetői iroda, tálalókonyha, WC mosdóval, felnőtt öltöző, étkező)
- Játszóker

Csoportszoba:

Az egy egységhez tartozó csoportszobák száma 2 db, méretük: 42,31 nm és 29,9 nm.

A szakmai követelmények figyelembe vételével igyekszünk betartani a csoportok létszámát és életkorát. Ennek megfelelően 14 és 10 fős a gyermekcsoportok száma. A szobák természetes megvilágításúak, falai világosak, a padlózat parketta. A bútorkészlet a gyermekek életkorához igazodik, biztosítva számukra a megfelelő magasságot, az elérhetőséget játékaiknak használásához, valamint az étkezéshez. A helyállandóság biztosítása érdekében a gyermekek saját helyükön ülnek az asztaloknál, és a nyugodt alváshoz is állandó helyen pihennek saját ágyukban.

A dekoráció a kisgyermeknevelők ízlését, kreativitását dicséri. Az évszakoknak, és az ünnepeknek megfelelően díszítik a csoportszobákat és az egyéb helyiségeket. A csoportszoba, felszereltsége a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően lett kialakítva.

Játékkészlet

A játékkészletet úgy állítjuk össze, hogy figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekek életkorát és létszámát a csoportokban. Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink számára minden tevékenységformához legyen megfelelő számú, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játék. Figyelünk arra, hogy biztonságos, mosható, tartós játékok legyenek. Funkciók szerint csoportosítva, és a gyermekmagasságában helyezjük el. Biztosítjuk a nemek közti egyenlőség elvének betartását (fiúknak baba, lányoknak autó legyen). Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruáló, utánczó, mozgásfejlesztő, szerepjáték, stb.).

A nagycsoportokba babakonyhát, fodrászsarkot, alakítottunk ki. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat helyeztünk el (montessori tornyok, kirakók, dominók, puzzlek). Megtalálhatók a csoportokban keménylapú mesekönyvek, évszakoknak, ünnepeknek megfelelő, ismeretet nyújtó képeskönyvek. Az alkotó tevékenységhez biztosítunk rajzpapírt, ollót, ragasztót, zsírkrétát, minőségi háromszög ceruzát, festéket, gyurmát. Könnyen kezelhető, biztonságos házi készítésű főzött gyurmát használunk. Mozgásfejlesztő játékok is megtalálhatók a csoportokban. (kisautók, dőmperek, puha kockák, alagutak, stb.) A felügyeletet igénylő játékokat, eszközöket a kisgyermeknevelő által elérhető polcon tároljuk. Az otthonról hozott játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a csoportba, igény szerint elővehetik.

A játékokat heti rendszerességgel, ill. szükség szerint, tisztítjuk, fertőtlenítjük.

A készletet alapítványi támogatással évente cseréljük, bővítjük.

Gyermeköltöző, átdadó:

A gyermeköltözőt az igényeknek, és az épület adottságának megfelelően helyeztük el és rendeztük be. Biztosítjuk minden gyermek számára a jellel ellátott zárt szekrényt és cipőtárolót. A szülő és gyermeke számára a pad, a pelenkázó asztal, és a ruhafogas is megtalálható. Kifüggesztett faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az éppen aktuális eseményekről, információkat nyújtunk a bölcsődéről, (házirend, napirend, étlap, stb.) A gyermekek által készült alkotásokat is az átdadóban helyezzük el.

Fürdőszoba:

A fürdőszoba berendezése, felszerelése a gyermekek méretéhez igazodik, biztosítva ezzel önálló próbálkozásait. Minden gyermek számára biztosítjuk a törülközőt, fésűt, fogmosó poharat. Jellel ellátott nyitott polcon tároljuk a gyermekek számára a pelenkát, popsi törülkőt. Az egész alakot mutató tükör felhelyezésével segítjük az én tudat, testkép kialakulását is.

A bölcsőde egyéb helyiségei:

A vezetőiroda, mely alkalmas a szülők fogadására, az adminisztráció vezetésére.

Külön tároló helyiségeket biztosítunk a játékok tárolására, a takarító és tisztítóeszközöknek.

A tálalókonyha és a mosogató helyiség külön-külön egy önálló egység a HACCP előírásainak megfelelően lett kialakítva.

A dolgozók számára külön biztosítjuk az öltözőt, étkezőt, mosdó,- zuhanyzó és WC helyiséget.

Játszókert:

A tágas udvar a gyermekek számára a levegőzés, a nagymozgások, az élményszerzés és a tapasztalatszerzés színtere. Burkolt és füvesített részek, homokozó, favonat, faautó, hernyóalagút egyaránt megtalálható. A játszókertet a gyermekek biztonsága érdekében fakerítéssel választottuk el.

A balesetveszély elkerülése érdekében folyamatosan cseréljük, karbantartjuk az udvari játékberendezéseket, felszereléseket.

A bölcsőde tárgyi feltételeinek pótlását, cseréjét, korszerűsítését alapítványi támogatással, pályázatok folyamatos figyelésével biztosítjuk.

4. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKSEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

4.1. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. A korrekt partneri együttműködés feltétele az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos kommunikáció.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

4.2. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetésekhez általában hosszabb idő szükséges, mert a nevelési problémák közös átgondolásához, a kölcsönös tájékozódáshoz nem csak megfelelő helyet, de nyugalmat is kell a szülők részére biztosítanunk. Ehhez a beszélgetéshez a vezetői iroda a legmegfelelőbb helyiség. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakember közreműködését kérjük.

4.3. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszabvány bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

A szülőknél felmerülő aktuális kérdések körbejárása, megbeszélése: pl. szobatisztaság, alvás, agresszió, étkezés, óvodai beíratás, betegségmegelőzés, elvárások, stb.

4.4. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. A szülői értekezletet beszoktatások előtt tartjuk.

A bölcsődevezető bemutatja a bölcsődét a kisgyermeknevelőket. Ismerteti a szakmai programot, a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Ezt követően a kisgyermeknevelők vezetésével a csoportszobákban folytatódik a beszélgetés (családlátogatás és a beszoktatás idejéről, szülői kérdésekről)

A bölcsődevezető évente több alkalommal is szervezhet szülői értekezletet a szülőket, gyermekcsoportokat érintő kérdésekről, helyzetekről.

4.5. Fogadóóra

A bölcsődevezető és a kisgyermeknevelők előre megbeszélt időpontban, illetve szükség szerint bármikor állnak a szülők rendelkezésére.

4.6. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

A kapcsolattartás tájékoztatási formái:

- Csoportos formák: szülői értekezlet, szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok stb.
- Egyéni formák: beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, fogadóóra

Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, a célunk minél többet alkalmazni közülük.

4.7. Közös programok tervezése

A partneri kapcsolat erősítése érdekében a szülők is részt vehetnek programjainkon (pl. farsang, mikulás, nyílt gyermeknap stb.) A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében.

4.8. Az Együttműködés módja más intézményekkel

A bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

Bölcsődénk napi rendszeres kapcsolatban áll intézményrendszerünk bölcsődéivel, valamint az ország más régióinak bölcsődéivel, hogy a szakemberek pontosan ismerjék, egyeztessék a szakmai elveket, azokon értékeket képviseljenek a bölcsődei ellátás területén.

Bölcsőde és Óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat. A óvodába menő gyermekkel a bölcsőde búcsúztató előtt meglátogatjuk az óvodát, hogy kellő érdeklődéssel és örömmel induljanak neki az óvodakezdésnek. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a volt bölcsődések visszalátogassanak hozzánk.

Kapcsolata a Védőnővel és a Házi gyermekorvossal

A célunk a prevenció, az egészségvédelem és az egészségügyi szokások kialakítása. Ezért fontosnak tartjuk az együttműködést, a tájékozódást, a tapasztalatcserét.

Kapcsolat a Szociális és Gyermekjóléti Szolgálattal

Feladatunk tekintjük, hogy a bölcsődébe járó gyermekek családi életkörülményeivel megismerkedjünk. Célunk, hogy feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek a gyermek fejlődését

hátrányosan befolyásolják. Bölcsődénk a jelzőrendszer részeként együtt működik a Szolgálattal, Védőnőekkel, a Házi gyermekorvossal. Jelzést adunk és kapunk, ha nem megfelelő bánásmódot tapasztalunk. A Szolgálat éves gyermekvédelmi értekezletein részt veszünk.

Kapcsolat az Alapítvánnyal

2003. évben azzal a céllal alapították szülői közreműködéssel, hogy támogassa a bölcsődei kisgyermek ellátást. Az alapítvány folyamatosan és rendszeresen támogatja a bölcsőde tárgyi,- és játékeszközeinek pótlását, cseréjét, új eszközök beszerzését. Ezen felül az ünnepek, nyílt napok, egyéb rendezvények sikeres lebonyolításához is hozzájárul.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, stb.).

Kapcsolatot tartunk még a Magyar Bölcsődék Egyesületével, a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetével, a **Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális Osztályával, stb.**

5. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA

5.1. A Bölcsődei gondozás-nevelés feladatai:

A bölcsődei gondozás-nevelésünk feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak a biztosításával **20 hetes kortól** az egészséges és esetlegesen a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődésének elősegítése.

A bölcsődei nevelés feladatai

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, a kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást. A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg.

A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirenddel biztosítjuk a kultúrhigiénés szokások kialakítását, segítségét úgy, mint egészséges táplálkozás, szobatisztaságra nevelés, öltözködés, mosakodás, szabad levegőn tartózkodás, alvás, játék, mozgás. A mozgásigény, a betegség megelőzés, és az ellenálló képesség érdekében igyekszünk minél több időt tölteni a játszókertben.

A prevenciós feladatok ellátásához, szükség szerint szakemberek segítségét kérjük.

Mozgásfejlesztés elősegítése

Tapasztalataink szerint a gyermekek otthoni környezetükben keveset mozognak, ennek fő oka a motiváltság hiánya, a nem életkornak megfelelő mozgásfejlesztő eszközök. Kiemelt célunknak tekintjük, hogy a bölcsődénken belül olyan körülményeket teremtsünk, amelyek fokozzák a gyermekek mozgáskedvét, valamint változatos mozgástevékenységre adnak lehetőséget. A mozgásfejlesztésen keresztül segítjük a kisgyermekek értelmi, érzelmi fejlődését, és szocializációját is.

A bölcsődei kisgyermeknevelők biztonságot nyújtó állandó felügyelete mellett a gyermekek rendszeresen mozognak. Egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolják a nagymozgásokat, mozgás sorozatokat.

A mozgásformák gyakorlásának eredményeként az várjuk, hogy a gyermekek kedveljék a mozgást. Ezáltal kialakul a stabilabb egyensúlyérzék, és elsajátítják azokat a mozgásformákat, ebben a korai életkorban, melyekkel megelőzhető a későbbi gerincprobléma és a lúdtalp kialakulása.

Levegőztetés

A gyermekek napirendjén belül minden alkalmat kihasználva, napi rendszerességgel biztosítjuk a gyermekek számára a szabadban való játszás lehetőségét.

Fogápolás

A fogszuvasodás megelőzése érdekében fontosnak tartjuk a fogápolást, a helyes szájbáráítást, a fogmosási technika megismertetését, elsajátítását ebben az életkorban. Célunk az egészséges fogfejlődés, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. A zárt fogsorú gyermekek fogkefét és fogkrémet használnak. A rágás érdekében rendszeresen adunk nyers gyümölcsöket és zöldségeket.

A bölcsőde orvos megelőző, preventív tevékenysége

A bölcsőde orvosa heti rendszerességgel látogatja a bölcsődét. A beszoktatást követően, majd havonta, félévente részletes orvosi vizsgálatot végez. A vizsgálatot dokumentálja a gyermek egészségügyi törzslapján. A tapasztalatokat megbeszéli a kisgyermeknevelővel, a szülővel, szükség esetén a gyermek háziorvosával. Mind esetben figyelemmel kíséri a kötelező és nem kötelező védőoltásokat is. Egészségügyi továbbképzést, ismeretterjesztő előadásokat tart a bölcsődei dolgozóinak, és a szülőknek.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A derűs, biztonságot nyújtó bölcsődei légkör biztosítja a szülő és gyermeke számára a közösségbe kerüléskor a felmerülő nehézségek csökkentését, és feldolgozását. Arra törekszünk, hogy a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat alakuljon ki, mert ez segíti az egészséges fejlődését, a társas kapcsolatok kialakítását és az együttélés szabályainak megismerését, elfogadását. Lehetőséget teremtünk, a kisgyermeknevelővel, és a társakkal való közös élmények megszerzésére, az én érvényesítésére.

A kommunikatív képességek fejlesztését segítjük azzal, hogy fenntartjuk a kommunikációs kedvet, pl: mások meghallgatásával, figyelem felhívással, kérdések megválaszolásával, stb.

A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

Figyelünk a szocializációs problémával küzdő lassabban fejlődő, sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére - gondozására, többlettörődéssel, szükség esetén szakember bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsődénkben a gyermekek számára inger gazda környezet segíti az életkoruknak megfelelő tevékenységek biztosítását. A kisgyermeknevelő aktív részvételével és a környezet megfelelő kialakításával történik a kisgyermek érdeklődésének erősítése, a játékos felfedezés, a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése. A gyermek tevékenységét támogató, bátorító odafigyeléssel kísérjük, megerősítve az ön kifejezés lehetőségeinek megteremtését az egyes helyzetekben. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek során élmények, viselkedési és helyzet megoldási minták nyújtására, az önálló próbálkozásra és a kreativitás támogatására adunk lehetőséget. Folyamatos ismeretnyújtással, érdeklődési kör bővítésével segítjük tájékozódásukat. Támogatjuk önálló véleményalkotásukat, a döntési, és választási képességük kialakulását bátorító, ösztönző módon segítjük.

5.2. Kiemelt szakmai célkitűzésünk a zenei nevelés

A zenei nevelésünk alapja, melyet Kodály Zoltán egyik írásában fogalmazott meg: „a mindennapi éneklés lelkileg is alakítja a gyerekeket; a kórusban éneklés a közös gondolkodást is fejleszti, és fegyelmezett embereket nevel.”

A Cél, melyet kitűztünk magunk elé, hogy énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel a gyermekek érzelmeinek gazdagításával felkeltsük a gyermek érdeklődését a zene és az éneklés iránt. A hang, a ritmus, a dallam érzelmeket vált ki a gyermekből, nyugtatóan hat rá, mert érzi, hogy nincs egyedül. A kodályi módszer egyik lényege, hogy tapasztalati úton, hallgatással, énekléssel, mozgással ismerkednek a gyermekek, majd ezeket többször megismételve sajátítják el. Ezekhez társítjuk a különböző elemeket, is mint a sétát, a járást, a futást és a tapsolást a mondókák és éneklések közben.

Feladatunk, hogy megismertessük a gyermeket a játékos népi mondókákkal, dalokkal, énekekkel. Kellemes légkört és hangulatot teremtünk a gyermek számára, melyben jól érzi magát, feloldódik, szívesen hallgatja az éneklést, mondókázást, igyekszik utánozni, elkezd dúdolgatni, énekelni.

Az éneklés, a mondókázás fejleszti a képzeletét, emlékezetét, bővíti szókincsét, segít a szavak megértésében, javítja a kiejtést.

Fontos szempont, hogy a kisgyermeknevelő éneklés közben derűt, nyugalmat, és örömet adjon a gyermeknek. Az éneklésnek nincs megszabva az ideje - kivéve gondozási műveletek és étkezés közben - a nap egyes szakaszaiban többször is megjelenik.

Az énekes, ritmusos, mozgással kísért játék észrevétlenül, természetes módon segíti a gyermek ritmusérzékét, testi fejlődését, utánozó képességét, mozgáskoordinációját.

A többi gyermekkel történő közös éneklés pozitív hatással van a társas kapcsolatok fejlődésében, az együttes tevékenykedés a csoporthoz való tartozás élményét adják.

A kisgyermeknevelő minden olyan alkalommal énekel, ha a gyermek figyelmét nem köti le más, és a játékhelyzetekhez beleillik a játékos ének. A dalos játékoknál figyelembe veszi a gyermekek életkorát, egyéni fejlettségét, igényét. Ismételtetéssel, mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt. A zenei anyagokat gondosan választjuk meg, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni állapotának, érzelmi hangulatának megfelelően. A kisgyermeknevelők a nevelési évre összeállítják, megtervezik, mit énekelnek napi rendszerességgel, mit az ünnepek közeledtén, mit alkalmaznak meghallgatásra, vigasztalásra, altatásra.

A bölcsődében az ünnepek közeledtével a kisgyermeknevelők olyan énekeket dalolgatnak a gyermekeknek, mellyel közelebb hozzák az ünnep hangulatát.

Ritmusfejlesztő eszközök, hangszerek is megtalálhatók a bölcsődékben, mely a gyermekek körében nagy érdeklődést keltenek. Ilyenek a csörgődob, triangulum, cintányér furulya, kasztanyetta, csörgőkarika, metalofon, dob, nyeles csörgő, csengő, stb.

A gyermekek kezébe adjuk ezeket a hangszereket, hogy kipróbálják, hogy megszólaltassák, hogy felfedezzék e hangok különleges tónusát.

6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

6.1. Gondozás

Alapvető terület a kisgyermek bölcsődei életében a gondozás, mely számára élményt nyújt, részvételre motivál, tanulási tapasztalatokat szerez. A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A gondozás (öltözködés, tisztába tevés illetve WC- használat, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben a lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A gondozási helyzetekben fontos szempont, hogy a gyermek aktívan részt vehessen a műveletekben, lehetősége legyen önálló próbálkozásaihoz, úgy hogy közben érzi a kisgyermeknevelő biztató támogató segítségét.

A kisgyermeknevelő fontos feladata, hogy a bölcsődébe kerülő kisgyermekkel meleg, szeretetteljes odaadással segítse a fejlődését. Figyelembe kell venni a kisgyermek életkorát, fejlettségét, egyéni sajátosságait. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. Fontosnak tartjuk, hogy sikeres cselekvéseit megerősítés, és dicséret kísérje.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát. Az egyéni bánásmód lehetőséget ad a kisgyermeknevelőnek, a gyermek napi hangulatát, a fizikai és pszichés állapotát is figyelembe venni. Minden gyermek részére fontos az, ahogy megfogja a kisgyermeknevelő, ahogy mosdatja, pelenkázza.

A gondozási műveletek megszervezése

A gondozás során figyelembe vesszük, hogy nem kapcsolódik közvetlenül mind a két csoportszobához, a fürdő helyiség, ezért a gondozási sorrendet figyelembe véve párhuzamosan nem történik a gyermekek ellátása. A gondozás során a fürdőszobában egyszerre egy kisgyermeknevelő és két gyermek tartózkodik, biztosítva ezzel a zavartalan ellátást, és az elegendő időt a gyermek számára a helyes szokások kialakításához.

Pelenkázás, WC-használat, szobatisztaságra nevelés

A gyermekek itt a bölcsődében egyszer használatos, otthonról hozott saját pelenkát viselnek.

A pelenkaváltást étkezésekhez kötjük, de természetesen szükség szerint is alkalmazzuk. A székletes pelenkát azonnal cseréljük. A pelenkázást fekve pólyázó asztalon, vagy állva a gyermek mellé leguggolva végezzük. Ha nagyon pisis, akkor lemossuk, ha nem, akkor popsi törülővel letöröljük.

Székletes gyermek esetén a kisgyermeknevelő leveszi a cipőt és a nadrágot. A székletet letörli, egy pelenkát rak a kádba, és egyet odakészít megtörölni a gyermeket. Beállítja a vizet, beemeli a gyermeket a kádba, langyos szappanos vízzel lemossa. Tiszta pelenkát készít, igény szerint krémet használ.

A gyermek fejlődése során az idegrendszeri érésének függvénye a szobatisztává válás. Fontosnak tartjuk, a szülő együttműködését a szobatisztaságra nevelésnél, mert így kevesebb kudarcélmény éri a gyermeket és meg van a vágy benne, hogy önállóan intézze szükségleteit. Vannak, akik érdeklődnek a kis WC használata iránt itt a bölcsődében, - mert látják a mintát a többi kisgyermektől- ilyenkor, mint lehetőséget felajánljuk számukra a gyermekvéde használataát. A szobatisztaság kialakulását nem sűrgetjük, figyelembe vesszük az egyéni fejlettséget.

Mosakodás, öltözködés

A mosakodás során igyekszünk kialakítani a kultúrhigiénés szokásokat, a bőr épségének és az egészségnek a megőrzését, Fontos, hogy a mosakodási műveletek szokássá váljanak a gyermek számára étkezés előtt, WC használat után, játék, vagy egyéb tevékenység után.

A bölcsődében folyékony szappant használunk, melynek használatát megmutatjuk, megtanítjuk.

A törülköző használata személyes példamutatással történik.

A gyermekek egyéni fejlődéséhez igazítottan kezdjük el a szájöblögetést és a fogmosást, a helyes mozgások bemutatása a kisgyermeknevelők feladata.

A tükör előtti testnézegetés, a fésű használata lehetőséget biztosít a mozdulatok gyakorlására, a testséma felismerésére. Ehhez egész alakot mutató tükör felhelyezését biztosítottuk.

A gyermekek bölcsődei ruhájáról a szülő gondoskodik. A gyermek aktív játékát, és a jó komfortérzetét befolyásolja az, hogy milyen ruhát visel itt a bölcsődében, ezért a szülőknek segítünk abban - szóban és szórólapon -, hogy milyen ruházata legyen a gyermeknek.

Az öltözködéshez, vetkőzéshez elegendő időt biztosítunk, tevékenységüket közvetve, vagy közvetlen módon segítjük. Fűzést, gombolást, már játék közben is gyakorolhatják.

Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Bizonyított tény, hogy a helyes táplálkozási szokások már kora gyermekkorban alakulnak ki és egy egész életre kiható folyamata van. Ezért tartjuk fontos feladatunknak a gyermekek táplálását, az önálló étkezés tanítását, a helyes étkezési szokások kialakítását. A szokások kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk, különösen a rágásra, ivásra, pohár-, kanál-, szalvétahasználatra. Étkezéseknél figyelembe vesszük a gyermeki kompetenciát. Minden gyermek a saját szükségletének megfelelő mennyiséget fogyaszt el a felkínált ételből. Szem előtt tartjuk, hogy lehetőséget biztosítsunk az önálló étkezésre való törekvésben, szükség szerint segítséget nyújtunk. Biztosítjuk a nyugodt légkört és a megfelelő időt az étel elfogyasztásához.

A gyermekeket koruknak és fejlettségüknek megfelelően a gondozási sorrendet figyelembe véve, ülben vagy asztalnál ülve étkeznek. Az étel kínálása előtt a kisgyermeknevelő megkóstolja az ennivalót, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játékból érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal.

A bölcsődében a gyermekeknek napi 4 x-i étkezést biztosítunk, a helyi óvoda konyhájáról. Az étlapot az óvoda élelmezésvezetője, a bölcsődevezető és bölcsődeorvos közreműködésével közösen állítjuk össze, figyelembe véve a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben leírt bölcsődére vonatkozó közétkeztetési szabályokat. Az étlap az átadó helyiségben jól látható helyen kifüggesztésre kerül.

Alvás, pihenés

A napközbeni pihenés, az alvás biztosítása elengedhetetlen a kisgyermek számára, hiszen akkor játszanak szívesen és akkor vesznek részt aktívan a gondozási feladatokban, ha nem fáradtak és kipihenték magukat. Ehhez biztosítjuk számukra a pihenősarkokat, kuckókat, és gyermekfektetőt. A nyugodt alváshoz megfelelő feltételek is szükségesek, mint az alvóhely állandósága, a kényelmes ruházat, otthoni tárgy (cumi, baba, maci, „rongyika” stb.) csend, szellőztetett szoba. Az egyéni igényeknek megfelelően segítjük az elalvást, mely simogatás, cirógatás, ágy mellé ülés, dúdolgatás stb.

6.2. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a világ megismerésében és elfogadásában, elősegíti a testi, az érzelmi, az értelmi és a szociális fejlődést. A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játék közben ismerkedik, ill. megismeri az őt körülvevő környezettel, majd az idő előre haladtával kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.

A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet a kisgyermeknevelőnek tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában, célja eléréséhez.

A környezet színvonalas megteremtéséhez tartozik, hogy a játékok megfeleljenek egészségügyi, pedagógiai követelményeknek, a jelenleg életben lévő előírásoknak. Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, inger gazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul.

Ettől függetlenül szükség van a kisgyermeknevelő által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre is, hiszen a játék kicsiben maga az élet - megtanít a környezetünkhöz való alkalmazkodásra -, éppen ezért az életre nevelés a játék segítségével teljesebbé válhat.

A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése
- A napirenden belül elegendő eszköz, idő, és hely biztosítása
- Igény szerint kezdeményezés, és szerepvállalás a játékban
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együttjátás) biztosítása
- A gyermeki játék önállóságának biztosítása.

6.3. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Ebben a korban a tanulás tevékenységbe ágyazottan történik szinte észrevétlenül tanul a játék, a tevékenységei során, mert személyes kíváncsiság, az érdeklődése irányítja.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység valamint a kommunikáció. Fontos feladatunknak tekintjük, hogy ezekben az élethelyzetekben fenntartsuk a gyermek érdeklődését, mert ezáltal szerez információkat, tapasztalatokat.

A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkorban nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

6.4. Mozgás

A gyermekek mozgásigénye rendkívül nagy. Mind a csoportszobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyerekek számára a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.

Fontos szempontnak tartjuk, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok pedig sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. Alapítványi támogatással szükség szerint cseréljük, és bővítjük a mozgás-, a nagymozgás-, és finommotorikát fejlesztő eszközöket.

6.5. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása a közös éneklés.

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

6.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére.

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés, képes-könyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény.

A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista és az önálló véleményalkotás kialakulását.

6.7. Alkotó tevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás - nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséggel, az alkotó kedv ébrentartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti, az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

6.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl.: viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése stb.).

Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

6.9. Ünnepeink

Az ünnepek rendkívül fontosak minden ember életében, a kisgyermekek életében különös jelentőségük van. Az ünnepek szorosabbá fűzik a Családok, Rokonok összetartozását.

A családon belül erősítik a szeretet érzését, az együttlét örömét. Ünnepeink szervezésekor, figyelembe vesszük, hogy ezek elsősorban családi ünnepek. Az a célunk, hogy az igazi ünneplés, az igazi nagy öröm otthonukban, családi körben érje a gyermekeket. Felkészítjük őket az ünneplésre. Ünnap előtti időszakban a kisgyermeknevelők gyakrabban szerepeltetik az ünnepek hangulatát idéző játékokat, játékhelyzeteket, verseket, mondókákat, meséket, énekeket. Feldíszítik a szobákat az ünnepre utaló saját kezűleg, illetve a gyermekekkel együtt készített dekorációkkal.

Ünnepeink:

- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepeelt gyermek születésnapja körüli napon. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.
- Anyák napja a gyermekek kedves kis ajándékot készítenek a nevelőik segítségével az édesanyáknak.
- Nyílt Gyermeknap: Leendő bölcsődésekkel, családdal közös rendezvény, ünnepi programok biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.
- Mikulás: Megérkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek.
- Farsang: Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ.
- Húsvét: Minden gyermek húsvéti csoki nyuszt kap. A játszókertben a kisgyermeknevelők a fűben apró tojásokat rejtenek el, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

7.1. A bölcsőde működési rendje

A bölcsőde nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait. Ez alapján a napi nyitvatartási idő: 10 óra, munkanapokon hétfő-péntekig 7,00-17,00h-ig.

A teljes nyitva tartás alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel.

Ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk.

Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (Április 21) nevelés nélküli munkanapot tartunk, ilyenkor nem fogadunk kisgyermeket a bölcsődénkbe.

A nyári hónapokban a bölcsőde 3 hétre zár be, mely igazodik a helyi óvoda zárva tartási idejéhez. Ez alatt az idő alatt karbantartási munkálatok folynak a bölcsődében, festés, mázolás, javítások, éves nagytakarítás stb.

Minden év december végén, a két ünnep közötti napokon zárva tartunk. A bölcsőde zárvatartási időpontjairól a szülőket a faliújságra kihelyezve, és az üzenő füzetbe beleírva tájékoztatjuk.

7.2. Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoportok létszámát tekintve meghatározó szerepet játszik a szobák mérete. Ezért a csoportbeosztásnál figyelembe vesszük a jogszabályban előírt életkort és létszámot.

2 csoportban 14, ill. 10 gyermek van elhelyezve. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb zajt a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

7.3. „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben - az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van - idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Igyekszünk úgy dolgozni, hogy minden gyermek esetében és minden tevékenységre vonatkozóan az egész nap során érvényesüljön a folyamatosság. A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők munkarendje. A csoportok napirendjéről a szülőket írásban és az átadóban tájékoztatjuk.

A Bölcsőde napirendje:

07.00 – 08.00-ig	Érkezés, kézmosás, játéktevékenység
08.00 – 08.30-ig	Játéktevékenységből reggelizés
08.30 – 09.00-ig	Játéktevékenység, szükség szerint WC használat, tisztálkodás
09.00 – 09.30-ig	Kötetlen csoportos foglalkozás
09.30 – 09.45-ig	Tízórai elfogyasztása
09.45 – 10.55-ig	Öltözködés, az udvaron szabad játéktevékenység (az időjárástól függően)
10.55 – 11.30-ig	Folyamatos bejövétel az udvarról, vetkőzés, WC használat, tisztálkodás
11.30 – 12.00-ig	Ebéd elfogyasztása
12.00 – 14.30-ig	Alvás
14.30 – 14.45-ig	Ébredési sorrendben WC használat, tisztázás, tisztálkodás, fésülködés
14.45 – 15.00-ig	Uzsonna
15.00 – 17.00-ig	Játéktevékenység, folyamatos hazaadás, szülő tájékoztatása a napi eseményekről

8. ALAPELLÁTÁSON TÚLI SZOLGÁLTATÁSOK

8.1. Időszakos gyermekfelügyelet

Az 1997. évi XXXI törvény és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza a gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsőde alapfeladatát, és hogy külön térítési díj ellenében időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az időszakos gyermekfelügyelet a szülő elfoglaltsága idejére néhány órára, vagy alkalmanként kérheti gyermeke számára a bölcsődei ellátását. Bölcsődénkben az időszakosan gondozott gyermek részére a normál bölcsődei csoportokban a hiányzó gyermekek helyére biztosít felügyeletet. A szolgáltatás külön térítési díj ellenében vehető igénybe, melyről a szülő a bölcsődevezetővel való kapcsolatfelvétel alkalmával értesül. A szolgáltatás igénybevételekor az étkezésért külön díjat számolunk fel. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

A szolgáltatást kizárólag egészséges gyermekek vehetik igénybe. A szülő köteles bemutatni a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermekek egészségügyi kiskönyvét.

Minden megkezdett igénybevételkor igazolást kérünk, hogy a gyermek egészséges, közösségbe mehet. A szolgáltatást 4 éves kor alatti gyermekek szüleinek kínáljuk.

A szolgáltatást előzetes telefonos bejelentkezéssel lehet igénybe venni, hétköznapokon a bölcsődei nyitvatartási időben 8.00 –17.00-ig kérhető.

9. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

9.1. A családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerítünk sort. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben tartjuk (a családlátogatás előli elzárkózást is).

A kisgyermeknevelő feladata:

- ismerje a családlátogatás jelentőségét,
- a családlátogatáson a hivatásának megfelelően viselkedjen,
- a szülők felé hitelesen képviselje azt, hogy a családlátogatás előnyös a gyermek szempontjából.

A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A látogatásról feljegyzést ír a kisgyermeknevelő a gyermek dokumentációjában.

9.2. Beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását.

A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (pl. étvágytalanság, súlyesés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változásokat, alvászavar, stb.).

A beszoktatás sikerességének feltétele:

- A kisgyermeknevelő konkrét helyzetekben, annak sajátosságaihoz igazodva rugalmasan alkalmazza a módszert.
- A szülők felé hitelesen képviseli a módszer előnyeit a gyermek szempontjából.
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább két hét.
- A kisgyermeknevelő a szülőtől fokozatosan veszi át a gyermek ellátását.
- A gyermek bölcsődei életének kialakításánál a szakmai elvek megszabta kereteken belül figyelembe veszi az otthoni szokásokat.

9.3. A szülővel történő fokozatos beszoktatás

Amikor a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik az intézmény vezetőjét, és személyes beszélgetés alapján egyeztetik az ideális időpontot a gyermek bölcsődei felvételéről. Ekkor kap tájékoztatást a felvétel feltételeiről a szülő, valamint a bölcsődében folyó napirendről, szakmai munkáról.

- a bölcsődevezető és a kisgyermeknevelő korrekt tájékoztatással teremti meg az együttműködés feltételeit.
- A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétele.
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen,
- Az első héten az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a gyermek gondozását, amit a gyermek elfogad. Fokozatosan emeljük az itt tartózkodás idejét is.

A második héten már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a bölcsődében. Az alvás jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos hogy az elaltatás és az ébredés idejében a szülő a bölcsődében tartózkodjon.

Egy kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti, és a szakmai elvek figyelembevételével az egyéni, - egy kisgyermeknevelőhöz egy időben csak egy gyermek kerüljön beszoktatásra.

A fokozatos beszoktatás megszervezéséhez beszoktatási tervet készítünk.

9.4. A felvétel rendje

A bölcsődében minden év májusában - az óvodai beiratkozást követően - fogadjuk a szülőket a beiratkozásra, de lehetőséget biztosítunk azok számára is, akik későbbi időpontra tervezik gyermekük bölcsődei elhelyezését. A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik.

A nevelési év közben jelentkezők számára csak szabad férőhelyek esetében tudunk ellátást biztosítani.

Évközben, és nyílt napok alkalmával lehetőséget biztosítunk az érdeklődő családoknak, hogy bölcsődeválasztás előtt megtekintsék a bölcsődét és tájékozódjanak az itt folyó munkáról.

Bölcsődei ellátás keretében a felvételnél előnyt élvez:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- akit egyedülálló szülő vagy időskorú személy nevel, vagy
- akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.
- akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A bölcsődei felvételre a szülő önkéntesen kérheti, de a egyetértésével kezdeményezheti még:

- védőnő
- házi gyermekorvos
- gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság stb.

A bölcsődénkben a gyermek **20 hetes korától** vehető fel

- harmadik életévének, betöltéséig,
- annak az évnek az augusztus 31-éig, amelyben a harmadik életévét, betölti, vagy
- annak az évnek a december 31-éig, amelyben a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, ha a szülő, törvényes képviselő vállalja, hogy a gyermek ellátását a nevelési év végéig a bölcsőde biztosítja.
- Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvételhez szükséges dokumentumok

- Munkáltatói igazolás a szülők munkavégzéséről
- Orvosi igazolás - a házi gyermekorvos igazolását ad arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható, egészséges csoportban ellátható
- Gyermek lakcím kártyája
- Gyermek Társadalombiztosítási azonosító jele (TAJ kártya)
- Gyermek egészségügyi-, védőoltási kiskönyve
- Csatolandó okmányok speciális esetekben:
- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolás,
- az illetékes munkaügyi központ igazolása a munkaerő-piaciképzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolás,
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról,
- a rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat,
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról

A felvétel eredményéről a szülőket írásban tájékoztatjuk, majd a felvételt követően a szülők írásban és szóban információt kapnak a bölcsődei ellátásról, házirendről, szülői értekezlet időpontjáról.

A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztató tartalmazza:

- bölcsődei ellátás tartalmát, feltételeit, elérhetőségeit
- bölcsőde és család közti kapcsolattartási formákat
- a gyermekre vonatkozó kötelezően vezetendő nyilvántartásokat (bölcsődei egészségügyi törzslap, üzenő füzet, TAJ alapú (KENYSZI) nyilvántartás, napi létszámjelentés stb.)
- az érték- és vagyonmegőrzés módját
- az intézmény házirendjét
- panaszjoga gyakorlásának módját
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjat
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselői fórum működését
- a törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozatot a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.
- adatvédelmi szabályokat

Intézményi térítési díj

A bölcsődei ellátásért a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint Taksony Nagyközség Képviselő Testület döntése alapján intézmény térítési díjat kell fizetni. Az intézmény térítési díj a fenntartó döntése és a jogszabályi előírásoknak megfelelően külön került megállapításra az étkezés, és a gondozás vonatkozásában. Ezek figyelembevételével a bölcsődevezető konkrét összegben állapítja meg a személyi térítési díjakat a hatályban lévő kedvezményi jogosultságok alapján, melyek a következők:

- Térítésmentesen biztosítjuk az ellátást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, a három- vagy többgyermekes család gyermekének, az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek, védelembe vett gyermek számára
- valamint ingyenes étkezésben részesítjük azokat a családokat, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át

A személyi térítési díj megfizetése minden hónapban előre esedékes számla alapján átutalással, az abban megjelölt időpontig.

Az igénybe nem vett étkezésre befizetett díjat túlfizetésként jóváírjuk a következő hónapban, vagy az ellátás megszűnésekor visszautaljuk a befizető részére.

A bölcsődei ellátás megkezdése előtt a bölcsődevezető megállapodást köt a szülővel, mely a következő kötelező elemeket tartalmazza:

- Gyermek és a szülők (törvényes képviselő) személyazonosító adatai
- Az ellátás kezdetét, időtartalmát (határozott, vagy határozatlan megjelöléssel),
- a gyermek számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát, módját
- a személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályokat
- az ellátás megszűnésének módját
- A felek jogait, kötelelességeit

10. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

10.1. A Házirend tartalma

Intézményünk házirendje a gyermekek bölcsődei életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket foglalja magába, hogy biztosítani tudjuk számukra a nyugodt, kiegyensúlyozott bölcsődei gondozást-nevelést.

A házirend az alábbi elemeket tartalmazza:

- A házirend hatályát
- A gyermek bölcsődei felvételének rendjét az ellátás megszűnését
- A felvételhez szükséges dokumentumokat
- A nevelési év rendjét, nyitva tartás és zárva tartás idejét
- A gyermekek átadását, hazavitelét

- Gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket
- Egészségügyi szabályokat
- A gyerekre vonatkozó védő-óvó előírásokat
- Baleset esetén teendő intézkedéseket
- A bölcsőde helyiségek használati rendjét
- A gyermekek ruházatát a bölcsődében
- A bölcsődébe behozható eszközök rendjét
- A szülők tájékoztatásának módját
- Szülői Érdekképviselői fórum működését
- A szülőket terhelő fizetési kötelezettségekről
- Személyi térítési díj kedvezményről

A házirend tervezetét a bölcsőde dolgozóinak javaslatai alapján a bölcsőde vezetője készíti el. A házirend a bölcsőde öltözőjében, a bölcsőde szakmai vezetőjénél, az irattárban megtekinthető. Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a vezetőnek tájékoztatni kell a szülőket.

A szülők számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy bármikor nyomon követhessék gyermekük bölcsődei ellátását, ezáltal betekintést nyerhetnek a mindennapos nevelői, gondozói munkába.

A bölcsődében használt dokumentációk megtekintésére, a Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program megismerésére lehetőséget adunk.

A Házirend tartalmát a szülői értekezleten ismertetjük, és a beiratkozáskor átadjuk a szülő részére, melyet aláírásával igazol.

A helyi Önkormányzat honlapján lehetőséget nyújtunk arra, hogy a Bölcsődei információkról, szolgáltatásokról, programokról a szülők tájékozódjanak. (www.taksony.hu)

Egyéb tájékoztatási formák: szórólap, helyi újság, stb.

11. AZ IGÉNYBE VEVŐK, ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

11.1. A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- állandóságot, egyéni bánásmódot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban - nevelés-gondozás - részesüljön,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, ellátásával foglalkozik.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

Az ellátást igénybe vevőknek a joga, hogy:

- megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem
- az intézmény vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá,
- az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet az intézmény vezetőjéhez lehet szóban, vagy írásban benyújtani.

Az intézmény az igénybe vevők érdekvédelmének, panaszjoguk gyakorlásának céljából Szülői Érdekképviselői Fórumot működtet.

A Szülői Érdekképviselői Fórum működésének szabályzata, tagjainak elérhetősége az intézmény átadójában került kifüggesztésre. Szintén az átadó faliújságján található a Gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége, valamint az intézményt Fenntartó képviselő neve és elérhetősége.

11.2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény alkalmazottai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.

Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.

A bölcsődében dolgozó munkatársaknak joga van:

- a szabad véleménynyilvánításhoz,
- munkájának elismerésére és megbecsülésére.
- emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartására
- segítséget kapni szakmai tudásuk gyarapítására

A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit. Az intézmény valamennyi dolgozója részére biztosítjuk az egészséget és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket.

11.3. **Szülői Érdekképviselői Fórum működtetése**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény **Szülői Érdekképviselői Fórumot** köteles működtetni.

A Szülői Érdekképviselői Fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, csoportonként 2 - 2 fő
- az intézmény dolgozóinak képviselői, csoportonként 1 - 1 fő
- az intézményt fenntartó képviselő. 1 fő

Az aktuális tagok névsora a szülők tájékoztatására jól látható helyen kifüggesztésre került.

A Szülői Érdekképviselői Fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattevés
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása

A Szülői Érdekképviselői Fórum működése:

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó szülői érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy a **Szülői Érdekképviselői Fórumnál**:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve a **Szülői Érdekképviselői Fórum** a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.

A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén azonnal).

12. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS, AZ EGYÉNI SZAKMAI FEJLŐDÉS BIZTOSÍTÁSA

A szakdolgozók kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt, emellett házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. A továbbképzési időszak 6 év, mely képzési ciklus alatt a felsőfokú végzettség esetén 80 pontot, egyéb szakképesítés esetén 60 pontot kell megszerezni. A továbbképzések kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők számára, hogy érdeklődésének és a munkájához kapcsolódó témakört választhassanak.

Folyamatos továbbképzésük érdekében továbbképzési terv készül, melyben nyomon tudják követni a teljesítendő, vagy teljesített pontszámokat. Lehetőséget adunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre, ehhez az intézmény biztosítja a szakmai folyóiratok, kiadványok beszerzését, internet használatot, egyéb eszközöket (fénymásoló, számítógép, fényképező, projektor stb.)

Rendszeresen pályázunk minősített szakmai tanfolyam, műhely, tanulmányút, tanácskozás megszervezésére a szakdolgozók részére.

Bölcsődénk szakdolgozói kapcsolatban állnak egymással, tapasztalatcsere céljából rendszeresen ellátogatnak más bölcsődékbe, ami lehetővé teszi a módszerek, eljárások egyeztetését.

A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki struktúrában biztosítjuk.

13. ÉLELMEZÉS

A modern táplálkozástudományi elvek szem előtt tartásával, a HACCP követelményeknek megfelelően történik a tálalás és az étkeztetés.

Bölcsődénkben tálalókonyha üzemel. Az ételszállítást a Forrás Intézményüzemeltető Központtal kötött megállapodás keretén belül üzemeltetett konyháról biztosítjuk.

Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a gyermek a bölcsődei minimum négyzeri étkezés esetén az ajánlott napi energia - és tápanyagtartalom 75%-át megkapja.

Az étrendünk igazodik az életkori sajátosságokhoz, változatos, idényszerű, ízében összehangolt.

14. DOKUMENTÁCIÓ

A kisgyermeknevelők a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezetnek. Alapja a tényyszerűség, a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, nem minősítjük. A dokumentumok vezetésénél a személyiségi jogokat tiszteletben tartjuk. A dokumentumok kezelése, és tárolása az adatvédelmi szabályok betartásával történik.

- **Csoportnapló:** a gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti a kisgyermeknevelő. Naponta délelőtti és délutáni bontásban. Tartalmazza a hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta.

- **Beszoktatós füzet:** Első lapjain beszoktatás ideje, és a tíz nap történéseit tartalmazza napi bontásban az adott gyermekre vonatkozóan.
- **Gyermek egészségügyi törzslap:** Rögzíti a kisgyermeknevelő a családlátogatás tapasztalatait. A beszoktatás végén röviden össze kell foglalni a beszoktatás tapasztalatait.
A beszoktatási idő végén, később negyedévente valamennyi fejlődési területre vonatkozóan összefoglalja a kisgyermeknevelő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyelések tapasztalatait.
- **Üzenő füzet:** A család és a bölcsőde kapcsolattartásának egyik írásos formája.
A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Igazából nem egyirányú bejegyzések adják igazi tartalmát, jó ha a szülő is válaszol, informálja a kisgyermeknevelőt gyermekek otthoni életének történéseiről.
Vezetése rendszeresen történik, ha olyan esemény volt, amiről a szülőt tájékoztatni kell/illik, de negyedévente össze kell foglalni a gyermek fejlődését is.
- **Fejlődési napló**
A gyermek egyéni fejlődési ütemének nyomon követése, dokumentálása szempontok alapján: érzelmi állapot, felnőttekhez való viszonya, gondozással kapcsolatos magatartása (étkezés, evés, ivás, öltözködés), mozgás, értelmi fejlődés, beszéd, játék, gyermekhez való viszonya, alvás, szobatisztaság. A szempontokat a kisgyermeknevelő rögzíti. 1 éves korig havonta, 1 éves kor után negyedévente.
- **Percentil tábla**
A növekedési standardok – referencia percentilisek – segítséget nyújtanak annak Megítéléséhez, hogy:
  - egyrészt a vizsgált gyermek testtömege, testmagassága mennyire felel meg az életkorának
  - másrészt, hogy a testmagasság és testtömeg között milyen összefüggés van.
- **Napi létszámjelentés kimutatás (TAJ alapú központi nyilvántartás, KENYSZI)**
A kimutatás tartalmazza az igénybevevők napi jelen-, és távollétének számát, melyet az adatrögzítő elektronikusan a KENYSZI rendszeren keresztül megküld. Ez a kimutatás az alapja a bölcsődei normatíva igénylésének.
- **Személyi térítési díjak kimutatása**
A naponta étkezésben részesülők számát az erre a célra kötelezően előírt nyilvántartás alapján vezetjük. A gondozási díjra külön kimutatást vezetünk.

A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszicho-szomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

A gyermekek belső érése, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés-gondozási folyamat eredményeként, a gyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

- Önállóan, nagyon kevés segítséggel végez el feladatokat (pl.: öltözködik, étkezik, tisztálkodik)
- Környezetében jól tájékozódik, a napirendben kiismeri magát.
- Társas kapcsolatai kialakultak, a szerepjáték kezdeti formája felfedezhető a játékában.
- Biztosan mozog, változatos és sokféle mozgásformát alkalmaz (fut, egyensúlyoz, ugrál, szökdel)
- Verbálisan kommunikál, szókincse gazdag.
- A gyermekek többsége szoba - és ágy tiszta.
- Szomatikus fejlettsége korának megfelelő

15. A SZAKMAI PROGRAM MŰKÖDÉSÉNEK, ELLENŐRZÉSÉNEK RENDSZERE

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni, mely elsősorban a bölcsődevezető feladata.

Fő cél és feladat a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának megfigyelése, ellenőrzése, az esetlegesen felmerülő problémák kiküszöbölése, kijavítása.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati munka ellenőrzésére
- a megjelenésre, megnyilvánulásokra,
- az ellátásokat igénybe vevőkkel történő kommunikációra

A vezető szűrőpróba szerű ellenőrzéseket, valamint megfigyeléseket végez, naponta látogatja a csoportokat. Szabálytalanságok, hiányosságok esetén a látottakat megbeszéli az adott csoport kisgyermeknevelőjével, szakmai tanácsaival segíti dolgozóit.

A bölcsőde munkatervét évente, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente ellenőrizni.

Az ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő gyakorlati munkájának színvonalát. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozó két kisgyermeknevelő mennyire beszél meg és értékeli egymás közt a csoport és az egyes gyermekek fejlődését.

A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva nevelési értekezletek keretében történik. A nevelői értekező az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

Az óvodába távozó gyermekek szülei részére évente egy kérdőívet állítunk össze, melyből tájékozódhatunk, hogy mennyire elégedettek a szülők a bölcsődei ellátással. A kérdőíveket nevelői értekező alkalmával kiértékeljük. A következtetéseket levonjuk, és a szükséges változtatásokat a szakmai kompetenciáknak megfelelően meg tesszük.

16. INTÉZMÉNYI SZABÁLYZATOK

- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Felvételi Szabályzat
- Térítési díj Szabályzat
- Szülői Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzata
- Időszakos Gyermekfelügyeleti Szabályzat
- Adatvédelmi Szabályzat
- Iratkezelési Szabályzat
- Gyakornoki Szabályzat
- Tűz- és munkavédelmi Szabályzat

17. MELLÉKLETEK

- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Megállapodás tervezet
- Házirend

18. ZÁRADÉK

- A Szakmai Programot készítette: Mojzes Zsuzsanna bölcsődevezető
- A jelen Szakmai Program a bölcsőde fenntartója, a Taksony Nagyközség Önkormányzat jóváhagyása után lép életbe.
- Ezen Programot, az időközben történő módosítások alapján felülvizsgáljuk, aktualizáljuk.
- A Szakmai Program érvényességi ideje az elfogadó határozat keltétől 2022. augusztus 31-ig.

Taksony, 2018. március

.....
Fenntartó

.....
Bölcsődevezető